

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди
Польське Товариство педагогіки філософічної
імені Броніслава Ф.Трентовського (ТРФ)
Національна академія педагогічних наук України,
Відділення загальної педагогіки та філософії освіти
Інститут вищої освіти НАПН України
Кафедра філософії



За підтримки
МІЖНАРОДНОГО БЛАГОДІЙНОГО ФОНДУ
«ФОНД ОЛЕКСАНДРА ФЕЛЬДМАНА»

МАТЕРІАЛИ ХІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО – ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

«ОСВІТА І ДОЛЯ НАЦІЇ»
Виховання громадянина в демократичних суспільствах:
європейський та український досвід

(17-19 травня 2018 року)

Харків
ХНПУ
2018

*XIX Міжнародна науково-практична конференція «Освіта і доля нації»,
м.Харків, 2018*

ББК 87.3

Редакційна колегія:

М.Д. Култаєва – д-р філософ. наук, проф., зав. кафедрою філософії, головний редактор; Україна;
Н.В. Радіонова – д-р філософ. наук, проф. заступник головного редактора; Україна;
С.В.Бережна – д-р філос. наук, проф.; Україна;
Бертелсен Дейл – д-р філософії, професор Блумбергського університету; США;
Гулда Мечислав – д-р соціологічних наук, професор Гданського університету; Польща;
І.Д. Денисенко – д-р філософ. наук, проф., Україна;
І.О. Радіонова – д-р філософ. наук, проф.; Україна;
О.В. Садоха – д-р філософ. наук, проф.; Україна;
М.В.Триняк – д-р філос.наук, проф.; Україна;
О.М. Роговський – д-р філос., наук, проф.;Україна;
К. Штадлер – д-р філос. наук, професор Віденського Інституту права, Австрія.

Затверджено Вченою радою

Харківського національного педагогічного університету імені

Г.С.Сковороди

Протокол №9 від 29 травня 2018 року

«Освіта і доля нації». Виховання громадянина в демократичних суспільствах: європейський та український досвід: Матеріали XIX Міжнародної науково-практичної конференції (17-19 травня 2018 р.) /Харк.нац.пед.ун-т ім.Г.С.Сковороди. – Харків: ХНПУ, 2018. – с.198.

Збірник містить матеріали доповідей з питань філософії, світоглядної культури, життєтворчості та актуальних проблем освіти і виховання у сучасних соціокультурних контекстах.

Збірник розраховано на наукових та практичних працівників у галузі освіти, викладачів вищої та середньої школи, докторантів, аспірантів, магістрів та студентів вищих навчальних закладів.

Харківський національний педагогічний
університет ім.Г.С.Сковороди, 2018

справедливістю Таким чином Аристотель визначає головну регулятивну функцію справедливості. Також він розрізняє і такі важливі різновиди справедливості, як урівнююча і розподіляюча. Урівнююча справедливість регулює відносини людей у галузі обміну, ринку, укладанні договорів. Сутність розподіляючої справедливості полягає у наданні певних благ людині згідно з її політичним статусом і морально-етичними якостями, де визначальним є таке поняття, як гідність людини.

Час довів, що цінності людського життя, свободи, право вибору, гідність, добродійність, соціальна справедливість, про які писав великий філософ, завжди залишаються актуальними і конче необхідними для розвитку людського суспільства.

МУЗИКА І СПІВ - ВАГОМІ СКЛАДОВІ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ У «ШКОЛІ РАДОСТІ» В.СУХОМЛИНСЬКОГО

О.В.Слепцова, м.Харків

Перегляд науково-методичних досліджень свідчить, що, на думку видатного педагога В.Сухомлинського, естетичне виховання займає особливе місце в системі навчально-виховної роботи. Основними засобами естетичного виховання є природа, мистецтво і музика.

Музика – це мова почуттів. Мелодія передає найтонші відтінки почуттів, що недоступні навіть слову. Музика і співи у школі, на думку В.Сухомлинського, – це не тільки навчальний предмет, а й могутній засіб виховання, який має надати емоційного та естетичного забарвлення всьому духовному життю людини.

У естетичному вихованні взагалі і в музичному зокрема дуже важливі психологічні настанови, якими вихователь керується, залучаючи дітей до світу прекрасного.

У «Школі радості» велика увага приділялася слуханню музики, слуханню природи. Людина опановує азбуку музичної культури, здобуває

здатність сприймати найкраще в дитинстві, те, що упущено в роки дитинства, важко надолужувати пізніше.

Краса відточує людяність. Якщо людина з дитинства виховується у красі, якщо в неї розвивається здатність до переживань, то навряд чи вона стане бездушною та розпусною.

ЛІТЕРАТУРНА СПАДЩИНА В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО

Т.І.Тищенко, м.Харків

Літературна та педагогічна творчість В. О. Сухомлинського багатогранна й невичерпна. Гуманістична спрямованість, різноплановість та багатоаспектність його творів викликають постійний інтерес та актуалізують їхнє дослідження.

Твори видатного педагога пройняті безмежною вірою в людину, щедрість і благородство її душі, невичерпне багатство інтелектуальних і моральних сил. Ідеї самоцінності й неповторності, талановитості кожної дитини, вільний розвиток особистості в педагогічно продуманих умовах; включення соціального середовища у сферу педагогічних впливів; природне виховання (в єдності з природою) як головний чинник формування людини – її розуму, почуттів, емоцій («уроки мислення на природі», «школа під голубим небом», «школа радості»); організація переживання дітьми нагромадженого досвіду; висунення слова вчителя як провідного засобу виховання особистості; відмова від колективних засобів впливу на особистість, особливо коли йдеться про проступок; розробка комплексної програми «виховання красою» людини, природи, вчинку; введення статевого виховання в структуру навчально-виховного процесу; вирішення проблеми біологічного і соціального на користь двофакторного впливу (врахування, крім соціальних чинників, фізичного стану, статі, спадковості, рівня розвитку

26. <i>Литвинюк Л.В.</i> Біографічне навчання і педагогічна спадщина В.О.Сухомлинського.....	70
27. <i>Viktoria Lobas</i> "Guru- Adept" relationships – ancient way of educating...73	
28. <i>Марчак О. Ю.</i> Г. Сковорода як популяризатор європейських цінностей на Слобожанщині XVIII ст.....	77
29. <i>Мороз Є.В.</i> В.Сухомлинський як дитячий правозахисник.....	80
30. <i>Muradian Vartan</i> Identity of a migrant in psychosocial aspect of arrival to new environment.....	83
31. <i>Подчерняєва Н.Д.</i> Упровадження громадянського виховання старшокласників через діяльність шкільного євроклубу (з досвіду роботи євроклубу «Бджілка» Харківської спеціалізованої школи № 73).....	86
32. <i>Проценко О.П.</i> Этические приоритеты профессиональной деятельности в образовательной стратегии высшей школы.....	89
33. <i>Радіонова Н.В.</i> В.Сухомлинський і слобожанська філософська традиція.....	92
34. <i>Разуменко О.О.</i> Педагогічна антропологія І.Канта та В.Сухомлинського.....	93
35. <i>Роговський О.М.</i> Свобода в системі європейських цінностей.....	97
36. <i>Сагуйченко В.В.</i> Філософія виховання особистості громадянина у спадщині В.Сухомлинського	99
37. <i>Садох О.В.</i> Освіта як життєве проектування.....	102
38. <i>Сімон І.А.</i> Аристотель про фундаментальні цінності демократії....	105
39. <i>Слепцова О.В.</i> Музика і спів - вагомі складові естетичного виховання у «Школі радості» В.Сухомлинського.....	107
40. <i>Тищенко Т.І.</i> Літературна спадщина В.О.Сухомлинського.....	108
41. <i>Ткаченко Л.П.</i> Педагогічна спадщина В.О. Сухомлинського як запорука розбудови нової української школи.....	109
42. <i>Триняк М.В., Руденко С.О.</i> Особливості інтеркультурної комунікації в умовах розбудови демократичного суспільства.....	111
43. <i>Фінін Г.І., Калагін Ю.А., Панфілов О.Ю.</i> Творче впровадження спадщини В.Сухомлинського у процесі формування толерантності майбутніх педагогів.....	112
44. <i>Шевченко В.Я.</i> Створення візуальних образів засобами цифрової графіки.....	115
45. <i>Шищенко В.О.</i> Шляхи мотивації української молоді до наукової роботи.....	118

Філософсько-педагогічна спадщина В.О.Сухомлинського очима студентів.....121

Г.Святцева, Т.Азадов, Я.Удод, Р.Айвазова, В.Ареф'єва, К.Байбарак, Ю.Гайворонська, Н.Семененко, И.Довженко, Н.Силенко, А.Божко, Н.Гаріпова, В.Дегтярьова, А.Делевська, Л.Голосниченко, К.Євтухова, Ю.Еременко, І.Кодола, О.Лісна, М.Лобусова, О.Митрофанова, Т.Очнева,